

דף תרגול: סיכום העלילה לפי סצנות – "החבר" מאת אלזה מורנטה

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את רצף האירועים בסיפור ואת שני חלקיו
- לזהות את שלבי העלילה (פתיחה, סיבוך, שיא, התרה, סיום)
- לנתח את הדמויות ואת השינוי ביחס ביניהן לאורך הסיפור

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת הנקרא

1. ב – נער יפה ונבון אך מרדן ועצל
2. א – כי ספריו היו כרוכים בכריכה אדומה ומבריקה
3. ב – אמו, שהחבר כינה "המשרתת"
4. ב – שאמו של החבר מתה והיא הייתה "המשרתת"
5. ב – שוליה בחנות של דודו
6. ב – "בן של משרתת" - פגיעה באם שמתה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הכינוי ניתן לחבר, כביטוי להערצה כלפיו.
2. נכון – כך מתגלה בסצנה החמישית.
3. לא נכון – הכיתה הגיבה בבוז, לא בחמלה.
4. נכון – כך מתואר בסצנה השישית.
5. לא נכון – הסוף פתוח - אין פיוס, רק אשמה וחרטה.

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. רב־מלאך
2. זהב
3. אמו
4. שוליה
5. חרשן

חלק ד' – התאימו בין שלב העלילה לתיאור

- 1 – ב (הצגת המספר והחבר המוערץ)
- 2 – ג (אישה מסתורית לוקחת את החבר מבית הספר כל יום)
- 3 – ד (החבר פורץ בבכי כבד ליד שולחן המורה)
- 4 – ה (מתברר שאמו מתה והיא הייתה "המשרתת")
- 5 – א (עימות מילים: "חרשן" מול "בן של משרתת")

חלק ה' – סדרו את מהלך העלילה

1. המספר נזכר בחברו המוערץ בכיתה
2. אישה מסתורית מחכה לחבר כל יום בשער בית הספר
3. החבר פורץ בבכי כבד ליד שולחן המורה
4. מתברר שאמו של החבר מתה והיא הייתה "המשרתת"
5. המספר פוגש את החבר עובד כשוליה בחנות

חלק ו' – כתיבה ומחשבה

1. תשובה פתוחה - יש לבדוק הבעת אמפתיה, חיבור לפרטים מהסיפור (הבושה, ה"משרתת", תגובת הכיתה) וניסוח ברור.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- אמו, שהוא כינה 'משרתת' מבושה בעוניה
- 'רב-מלאך' - ביטוי להערצה כמעט דתית
- הסוף פתוח, אין פיוס - רק אשמה, אהבה וזיכרון

טיפים להפעלה:

- אפשר להקריא בקול את הציטוטים הקצרים מהדף לפני כל חלק בתרגול
- מומלץ לעצור אחרי סצנה 5 ולשאול את התלמידים מה הם חושבים שיקרה בהמשך
- בחלק הפתוח כדאי לעודד השוואה בין תגובת הכיתה בסיפור לבין איך תלמידי הכיתה היו מגיבים בעצמם

דף תרגול: סיכום העלילה לפי סצנות – "החבר" מאת אלזה מורנטה

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד על הסיפור 'החבר'. יש שמונה חלקים קטנים בסיפור. נענה על שאלות פשוטות על מה שקורה בכל חלק.

📖 מילון קטן:

רב־מלאך	כינוי שהמספר נותן לחבר, מראה הערצה גדולה מאוד
נטייה פיוטית	רגישות מיוחדת ליופי ולשירה, נשמה של משורר
שוליה	נער שעובד ולומד מקצוע אצל בעל מקצוע מבוגר
סיבוך	החלק בעלילה שבו מתחילה בעיה או סוד
שיא	הרגע המתוח והחשוב ביותר בעלילה
התרה	החלק בעלילה שבו מתגלה הסוד או נפתרת הבעיה
בוז	יחס של זלזול כלפי מישהו
חרטה	תחושת צער על משהו שעשינו בעבר

1 חלק א' – הבנת הנקרא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איך החבר נראה לכיתה?

א) נער רגיל ושקט ב) נער יפה ונבון אך מרדן ועצל ג) נער מכוער אך חכם מאוד ד) נער עני ועצוב

2. למה חשבו שיש לחבר הרבה כסף?

א) כי ספריו היו כרוכים בכריכה אדומה ומבריקה ב) כי הוא סיפר שהוא עשיר ג) כי המורה אמרה זאת

ד) כי הוא התגורר בארמון אמיתי

3. מי חיכתה לחבר בשער?

א) המורה שלו ב) אמו, שהחבר כינה "המשרתת" ג) אחותו הגדולה ד) שכנה מהרחוב

4. מה קרה אחרי הבכי של החבר?

א) שהחבר עבר לעיר אחרת ב) שאמו של החבר מתה והיא הייתה "המשרתת" ג) שהחבר קיבל פרס

ד) שהמורה פוטרה

5. איפה עבד החבר אחרי שעזב את בית הספר?

א) עוזר למורה ב) שוליה בחנות של דודו ג) נגר בעיר ד) מוכר עיתונים

6. מה אמר המספר לחבר, ולמה זה כאב?

א) "חרשן" - קנאה ב) "בן של משרתת" - פגיעה באם שמתה ג) "אתה חכם" - הערצה

ד) "בוא נשחק" - חברות

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	"רב־מלאך" הוא כינוי שהמספר נתן לעצמו.	☐	☐
2	המשרתת שחיכתה לחבר בשער הייתה בעצם אמו.	☐	☐
3	הכיתה הגיבה בחמלה כששמעה שאמו של החבר מתה.	☐	☐
4	בחלק ב של הסיפור, החבר עובד כשוליה בחנות של דודו.	☐	☐
5	בסוף הסיפור יש פיוס מלא בין המספר לחבר.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. המספר קרא לחבר בלבו " _____ " כי הוא נראה לו מושלם ונעלה.

2. שיער החבר תואר כצבע _____ .

3. האישה שחיכתה לחבר בשער הייתה בעצם _____ שלו.

4. בחנות של הדוד, החבר עבד בתור _____ .

5. המילה שהחבר לחש למספר בחנות הייתה " _____ ".

4 חלק ד' – התאימו בין שלב העלילה לתיאור

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פתיחה - חלק א	___	**א.** עימות מילים: "חרשן" מול "בן של משרתת"
2. סיבוך - חלק א	___	**ב.** הצגת המספר והחבר המוערץ
3. שיא - חלק א	___	**ג.** אישה מסתורית לוקחת את החבר מבית הספר כל יום
4. התרה - חלק א	___	**ד.** החבר פורץ בבכי כבד ליד שולחן המורה
5. שיא - חלק ב	___	**ה.** מתברר שאמו מתה והיא הייתה "המשרתת"

5 חלק ה' – סדרו את מהלך העלילה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	המספר פוגש את החבר עובד כשוליה בחנות
☐	מתברר שאמו של החבר מתה והיא הייתה "המשרתת"
☐	המספר נזכר בחברו המוערץ בכיתה

☐	אישה מסתורית מחכה לחבר כל יום בשער בית הספר
☐	החבר פורץ בבכי כבד ליד שולחן המורה

6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. לו הייתם תלמידים או תלמידות בכיתה של אאוגוסטו, איך הייתם מגיבים כששמעתם שאמו של החבר מתה? כתבו 5-7 שורות והסבירו את תחושותיכם.

כרטיס יציאה

מי הייתה האישה שחיכתה לחבר בשער בית הספר?

מהו הכינוי שהמספר נתן לחבר, ולמה?

איך מסתיים הסיפור - האם יש פיוס בין הדמויות?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀